

lov. Regler herom findes for Danmarks vedkommende i lov nr. 332 af 19. juni 1974 om erstatning for atomskader.

I nr. 4 fastsættes det, at begrænsningsreglerne i kapitel 10 heller ikke skal gælde ved krav i anledning af atomskade, forvoldt af et atomdrevet skib. Dette forhold er for Danmarks vedkommende reguleret i ovennævnte lov nr. 332 af 19. juni 1974, § 39.

Baggrunden for bestemmelserne i nr. 3 og 4 er, at det internationale konventionsarbejde om atomansvar bygger på det princip, at ansvaret kanaliseres til ejeren af et atom anlæg, samt at ansvarsgrænserne, i det omfang ansvaret overhovedet kan begrænses, er væsentlig højere end i 1976-konventionen.

I nr. 5 er optaget en bestemmelse, hvorefter begrænsningsretten ikke gælder krav i anledning af skade, som påføres sådanne ansatte, som er nævnt i § 234, stk. 2, og som udfører arbejde i skibets tjeneste eller i forbindelse med bjærgning.

Bestemmelsen bygger på konventionens artikel 3 (e), hvorefter begrænsningsreglerne ikke kommer til anvendelse for så vidt angår krav af den her nævnte art, dersom den ansvarlige ifølge den lovgivning, der gælder for vedkommende tjenesteaftale, ikke er berettiget til at begrænse sit ansvar, eller hvis han kun er berettiget til at begrænse det til et højere beløb end fastsat i konventionen.

§ 236, nr. 5, må ses i sammenhæng med § 243 a, stk. 1, 2. pkt., hvor det som en undtagelse fra lex fori-princippet i 1. pkt., er fastsat at hvis tjenesteaftalen reguleres af en anden konventionsstats lovgivning må denne lovgivning respekteres, selv om den giver begrænsningsret for de her nævnte krav. Omvendt indebærer forslaget i § 236, nr. 5, at der ikke er begrænsningsret for »mandskabskrav« for så vidt angår personer ansat i danske skibe og heller ikke andre tilfælde, hvor dansk lovgivning eller en ikke-konventionsstats lovgivning regulerer tjenesteaftalen.

Udtrykket »skade« omfatter både skade på person og på ejendom. Som skadelidt efter denne bestemmelse betragtes ikke alene det egentlige skibsmandskab, men også f. eks. personer, der er ansat hos en selvstændig forpagter af en færges restauration.

Gældende § 234, stk. 2, har udtrykkelig medtaget lodser, uden at der dog i 1957-konventionen findes en udtrykkelig hjemmel herfor. Udvalget har på baggrund af 1976-kon-

ventionens indsnævring af bestemmelsens anvendelsesområde i forhold til den tilsvarende bestemmelse i 1957-konventionen ikke forsøgt en præcisering af, hvorvidt udtrykket »servants« (ansatte) også dækker en lods, idet man finder, at spørgsmålet må afgøres på grundlag af den konkret indtrufne skade.

§ 236, nr. 5, omfatter ikke kun krav fra den ansatte selv, men f. eks. også fra hans arvinger og pårørende jfr. betænkning nr. 315/1962, side 24. Bestemmelsen vil formentlig også dække et selskab, der har overtaget en lovpligtig ulykkesforsikring, og som gør regres over for rederen i medfør af forsikringsaftalelovens § 25; på samme måde vil bestemmelsen formentlig dække et krav, der rettes mod rederen, fordi han ikke har opfyldt sin forpligtelse til at tegne en lovpligtig ulykkesforsikring for den skadelidte.

Det er i relation til nr. 5 ingen betingelse, at den ansvarlige er skadelidtes arbejdsgiver.

I nr. 6 er det udtrykkeligt fastsat, at krav på renter og sagsomkostninger ikke er undergivet begrænsning. En lignende bestemmelse findes i gældende § 234, stk. 3. Ved indarbejdelsen af 1957-konventionen blev det om denne bestemmelse anført, at 1957-konventionen ikke indeholdt bestemmelser vedrørende dette spørgsmål, og at man derfor frit måtte kunne regulere spørgsmålet i den nationale lovgivning. Af 1976-konventionen fremgår det imidlertid indirekte, at krav på renter ikke indgår i begrænsningsbeløbet, idet det i 1976-konventionens artikel 11, stk. 1, er nævnt, at en begrænsningsfond udover begrænsningsbeløbet skal omfatte rente for tiden fra den ansvarspådragende hændelse indtil fondens oprettelse.

Vedrørende spørgsmålet om renter for tiden efter fondsoprettelsen henvises til bemærkningerne i § 353.

Til § 237

Selv om kravet er af en sådan art, at det i medfør af § 235, jfr. § 236, kan begrænses, kan den ansvarlige dog have tabt retten til at gøre begrænsningsretten gældende på grund af hans subjektive forhold i forbindelse med den skadevoldende handling.

Dette følger af forslaget § 237, hvori det er fastsat, at retten til at begrænse ansvaret bortfalder, såfremt den ansvarlige har forvoldt tabet eller skaden forsætligt eller groft